

ETIKOS KODEKSAS

*Priimtas ANSE generalinės asamblėjos metu, Berlyne 2012 m.
rugsėjo 22 d.*

Turinys

Ižanga

1 straipsnis: Bendrieji principai

2 straipsnis: Instituciniai reikalavimai

3 straipsnis: Kodifikavimo reikalavimai

4 straipsnis: Profesiniai reikalavimai

Nariai ir filialai: Austrija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Čekijos respublika, Estija, Suomija, Vokietija, Didžioji Britanija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Lietuva, Nyderlandai, Norvegija, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Šveicarija, Švedija

---

Ižanga

Kuo ANSE tarptautinio lygmens Etikos kodeksas svarbus? Atsakymas - supervizija iš prigimties yra etinė veikla. Įsivaizduokite, kad skrendame sraigtasparniu virš Europos supervizijos kraštovaizdžio. Greitai įsitikinsime, kad visi supervizoriai savo rankose turi galią: savo specifinių žinių ir kompetencijos galią, galią, kuri kyla iš jų vaidmenis ir padėties supervizuojamojo asmens atžvilgiu, į juos investuoto formalaus įvertinimo galią, jų profesinės patirties galią ir t.t.

Be to, matysime, kad norėdami veikti teisingai ir atsargiai, supervizoriai turi investuoti į pasitikėjimą. Jie ne tik turi parodyti pasitikėjimą savo kompetencijomis, bet taip pat pasirūpinti, kad jos būtų vertos pasitikėjimo supervizuojamųjų, kolegų ir atstovus renkančiųjų [constituents] akyse. Jie skleis pasitikėjimą supervizuojamajame asmenyje, jo arba jos galimybės, unikalumu ir žmogiškumu, jie aktyviai pagrįs jį kontaktuodami su supervizuojamuoju (ir kitais). Pasitikėjimas reiškia bendrojo žmogiškumo atpažinimą, supervizuojamųjų poreikį jaustis priimtiems, jaustis namuose kartu su savimi, su kitais ir aplinkiniu pasauliu, o taip pat būti laisvais būti (ar tapti) tuo, kuo jie nori būti

Vis dar besisukindami virš supervizijos kraštovaizdžio, galiausiai pastebime kaip supervizoriai keičiasi galia ir pasitikėjimu per atsakomumą. Supervizoriai elgsis atsakingai, nes tai neatsiejama profesionalumo dalis. Supervizoriai prisiims atsakomybę už savo įgūdžių palaikymą, už savo praktikuojamos profesijos patikimumą ir supervizuojamo asmens mokymosi proceso palaikymą. Supervizoriai nevens atsakaitomybės. Priešingai, jie su malonumu atsilies į šį reikalavimą.

Dirbant su galia, pasitikėjimu ir atsakomybe, supervizoriai ir koučeriai gali tik stengtis išlaikyti savo asmeninį ir profesinį vientisumą, jei jie autonomiškai ras savo vietą įgaliotųjų, klientų ir kolegų atžvilgiu. Reikalaujama, kad supervizoriai visada išlaikytų konfidencialumą, atsargiai sudarytų sutartis ir vengtų tapti nesuderinamų interesų puse.

Narių organizacijų ir filialų prašymu, ANSE kartu pristato savo antnacionalinį Etikos kodeksą. Siekiant išlikti praktiškais, bus naudojamas tik terminas „supervizija“, kuris šio dokumento tikslams taip pat pažymės ir visas kitas profesionalaus konsultavimo formas, kurias nacionalinės organizacijos gali įtraukti į savo statutą, pvz., koučingą, konsultavimą ar organizacijų konsultavimą.

ANSE etikos kodeksas aspindi profesionalumo būseną ir aukštus etikos standartus, kuriuos narės organizacijos turi siekti palaikyti. Daugelis NASI šeimos nacionalinių organizacijų ir filialų turi savo kodeksus, iš kurių daugelis labiau detalizuoti ir kai kurie iš jų galioja metų metus. Kitos asociacijos dar juos tebeformuoja.

ANSE etikos kodeksas nesiekia konkuruoti su esamais kodeksais, o taip pat nesiekia priversti nacionalinių organizacijų pakeisti juos šiuo dokumentu arba jas perrašyti. Kadangi ANSE įstatymiškai neturi formalios galios nacionalinių organizacijų atžvilgiu, šis kodeksas negali turėti privalomojo poveikio, nebent Generalinė Asamblėja nuspręstų kitaip. Tad ANSE etikos kodeksas skirtas tik kaip konsultacinis kodeksas su kuriuo nacionalinės organizacijos gali palyginti savo elgesio kodeksus, etikos kodeksus ir bendruosius moralinius principus. Dėl šios priežasties šio dokumento pobūdis yra turintis aspiracijų. Jo pagrindinis tikslas yra mesti iššūkį supervizoriams ir jų profesinėms asociacijoms visoje Europoje, kad jie siektų vykdyti veiklą pagal aukštus etinius standartus, kurie yra esminiai supervizoriaus profesijoje. Be to,

šis etikos kodeksas nėra elgesio kodeksas. Jame smulkiai nėra aprašoma, ką supervizorius turėtų ir ko neturėtų daryti. Tai paliekama nacionalinėms organizacijoms, kurios, kaip tikimasi, turi didesnių įžvalgų apie tai, kas „darytina“ ir „nedarytina“ vietinėje praktikoje.

Kad išliktų siekiu, ir patariamuoju kodeksu, ANSE etikos kodeksas neatkartos smulkiai to, kas jau yra suformuluota kituose įvairiuose nacionaliniuose kodeksuose. Atsižvelgiant į kultūrinius ir institucinius skirtumus tarp narių šalių, ir įvairovę apimčių, kryptių ir būdų, kuriais supervizija yra įgyvendinama ir praktikuojama, ANSE apsiribos tik fundamentalios etikos formulavimu, kuri yra mūsų bendros profesijos pamatas.

Šio dokumento išdėstymas. 1 straipsnyje pateikimos esminės ANSE vertybės ir bendrieji principai, kurių ANSE reikalauja laikytis. 2 straipsnyje formuluojami teisingo ir atidaus vykdymo standartai instituciniame lygmenyje, taip, kad turėtų tarpusavyje elgtis ANSE ir nacionalinės organizacijos; dvišaliu ar daugiašaliu lygmeniu. 3 straipsnyje išdėstyti kodifikavimo standartai, t.y. ką turėtų aprašyti (nacionaliniai) kodeksai minimaliu lygmeniu. Paskutinis (bet ne mažiau svarbus) 4 straipsnis nurodo pagrindinius etikos principus individualiam lygmeniui kasdienėje praktikoje.

Viena, 2012 metų spalio 15

ANSE Taryba

- **Wolfgang Knopf, prezidentas**
- **Sijtze de Roos, viceprezidentas**
- **Barbara Gogala, sekretorė**
- **Eva Nemes, išdininkė,**
- **Barbara Baumann, narė**
- **Beatrice Conrad, narė**

1 straipsnis – Bendrieji principai

1. ANSE sutinka ir visada laikosi Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos (Jungtinės tautots, Universal Declaration of Human Rights, UNDHR) ir Europos žmogaus teisių konvencijos (European Convention on Human Rights, ECHR).
2. Su visais žmonėmis turi būti elgiamasi vienodai pagarbiai, laikantis fundamentalių žmogaus teisių, teisingai ir jautriai, jų vientisumas ir autentiškumas turi būti vertinami.
3. ANSE laiko, kad supervizija, kaip profesija turi būti vykdoma autonomiškai, nešališkai ir metodiškai.
4. ANSE superviziją laiko iš esmės etiška veikla.
5. ANSE laikosi požiūrio, kad teisingumas ir atidumas yra mūsų profesinės etikos esminės vertybės, kurios turi būti puoselėjamos visose supervizijos praktikose.
6. ANSE pripažįsta ir gerbia narių organizacijų, atstovų ir individualių praktikų istorinę, kultūrinę, institucinę ir supervizijos įvairovę.
7. ANSE veiks pagal toliau dokumente išdėstytus principus ir padrąsins nacionalines organizacijas pritarti ir visada elgtis pagal toliau dokumente išdėstytus bendruosius principus.

2 straipsnis – Instituciniai reikalavimai

1. Nacionalinės organizacijos veiks pagal savo šalies įstatymus. Pavyzdžiui, jei yra kokių nors prieštaravimų tarp nacionalinės teisės ir UNDHR ir (arba) ECHR, jie, kiek įmanoma, stengsis laikytis pastarųjų.
2. Nacionalinės organizacijos veiks pagal savo statute ir pagal elgesio kodeksą ar etikos vadovą. Esant bet kokiems prieštaravimams tarp šių dokumentų ir nacionalinės teisės arba UNDHR ir (arba) ECHR, jie, kiek įmanoma, stengsis laikytis pastarųjų.
3. Nacionalinės organizacijos pripažins ir gerbs ANSE viduje ir išorėje esančius istorinius, kultūrinius, institucinius ir supervizijos skirtumus.
4. Nacionalinės organizacijos bus patikimus sudarydamos sandorius tarpusavyje ir laikysis bendrai priimtų ir teisiškai įsipareigotų verslo reikalavimų.
5. Nacionalinės organizacijos, kiek galėdamos geriau, palengvins ir skatins savo narius elgtis profesionaliai, kaip nurodyta šio kodekso 4 straipsnyje.
6. Nacionalinės organizacijos, kiek galėdamos geriau, įgalins, palengvins ir skatins narių kompetencijų mokymą ir palaikymą.
7. Nacionalinės organizacijos, kiek galėdamos geriau, įgalins, palengvins ir skatins savo narius išlikti atskaitingiems klientams, atstovams, kolegoms ir visuomenei apskritai.
8. Nacionalinės organizacijos, kiek galėdamos geriau, tarp savo narių palengvins etikos temų debatus, diskusijas ir refleksiją.

3 straipsnis – Kodifikavimo reikalavimai

1. Nacionalinės organizacijos kurs, tobulins ir palaikys etikos kodeksą, pageidautina suderinamai su ANSE etikos kodeksu.
2. Nacionalinės organizacijos reguliariai ir kritiškai lygins savo etikos kodeksus su kitų organizacijų etikos kodeksais ir su ANSE etikos kodeksu.
3. Nacionalinės organizacijos savo etikos kodekse užtikrins bent:
  - 3.1.1. Profesinę autonomiją
  - 3.1.2. Profesinį nešališkumą
  - 3.1.3. Klientų ir įgaliotųjų [constituents] vientisumo [integralumo] apsauga
  - 3.1.4. Konfidencialumas
  - 3.1.5. Nesuderinamų interesų vengimas
  - 3.1.6. Tinkamos ir teisiškai korektiškos sutarčių sudarymo procedūros
4. Nacionalinės organizacijos supažindins savo narius su savo etikos kodeksais ir, kaip galima geriau, pristatys juos savo klientams ir klientų sistemoms, atitinkamoms organizacijoms, visoms kitoms suinteresuotoms šalis ir visuomenei apskritai.
5. Nacionalinės organizacijos, kiek galima geriau, vers laikytis savo etiko skodeksus bei kurs ir palaikys nepriklausomus susitarimus¹ arbitražui ir teismo sprendimams.

4 straipsnis – Profesiniai reikalavimai

1. Supervizoriai yra visiškai susipažinę su pagrindinėmis savo profesijos vertybėmis, kaip išdėstyta statutuose ir nacionalinės organizacijos, kurios nariais jie yra, etikos kodeksuose ir ANSE etikos kodekse.
2. Supervizoriai yra suvaržyti nacionalinės organizacijos, kurios nariais jie yra, etikos kodekso.
3. Supervizoriai visada kaip galima geriau gins savo klientų ir globotinių [constituents] interesus ir integralumą [vientisumą] will always serve the interests and protect the integrity of their clients and constituents to the best of their ability.
4. Supervizoriai privalo savo profesiją vykdyti autonomiškai, bešališkai ir konfidencialiai.
5. Supervizoriai vystys ir palaikys savo kompetencijas kaip galima geriau.
6. Supervizoriai bus ataskaitingi klientams, įgaliotiniams [constituents] ir kolegoms dėl priemonių ir metodų, kuriuos jie taiko ir praktikos, o iš to ir praktikos bei profesionalumo kokybės.

---

¹ This provision does not necessarily entail that such an arrangement should be positioned *outside* of the institution, organisation or association. In most cases the appointment of an independent chairperson, preferably one qualified to hold the position of judge, will suffice to guarantee neutrality.

